

Fakultetsråds möte

Datum för mötet: 2019-12-11

Ledamöter:

Lärrarepresentanter

Anders Forsgren, dekanus, ordförande

Sofia Ritzén, prodekanus

Anna Wistrand

Elena Dubrova

Gunnar Karlsson

Joakim Lilliesköld

Nina Cyrén Wormbs

Externa representanter

Lars-Henrik Jörnving

Studeranderepresentanter

Tage Mohammadat

Arvid Nilsson

Filip Axelsson (Fr.o.m. § 10 - § 13).

Representanter för arbetstagarorganisationer (med närvaro- och yttranderätt)

Olav Vahtras

Elisabeth Hammam Lie

Frånvarande ledamöter: Susanne Norgren

Pia Wågberg

Föredragande: Anton Ridderstad (§ 4)

Andra närvarande:

-

§ 1 Mötet öppnas

Ordförande öppnar mötet. Ordförande konstaterar att fakultetsrådet är beslutsför.

a) Val av justerare

Gunnar Karlsson väljs till justerare.

b) Fastställande av föredragningslista

Föredragningslistan fastställs.

c) Föregående mötesprotokoll

Föregående mötesprotokoll läggs till handlingarna.

d) Meddelanden

Tre meddelanden har inkommit till FR för kännedom. Ordförande informerar bland annat om att en ny ledamot har utsetts till utbildningsnämnden.

§ 2 Rapport från anställningsnämnden

Dekanus rapporterar att nämnden har beslutat om nya rekryteringskommittéer. Befordringsnämnder ska utses och beslutas av nämnden. De personer som föreslås till dessa nämnder är en fråga på dagens FR-möte.

§ 3 Rapport från utbildningsnämnden

Utbildningsnämndens (UN) håller på att finna sina former för att fokusera på strategiska frågor. Livslångt lärande lyfts av FR-ledamöter som en strategiskt viktig fråga, vilket också är ett område som KTH lyfter fram som av stor strategisk betydelse.

Beslut: FR beslutar att bjuda in arbetsgruppen för livslångt lärande till ett fakultetsrådmöte under våren för att informera FR om deras arbete. FR anser att det är en väldigt angelägen fråga, både för KTH och för näringslivet.

§ 4 Information om research assessment exercise (RAE)

Projektledare Anton Ridderstad informerar om RAE-projektets aktuella status.

Fakultetsrådet diskuterar frågan.

§ 5 Beslut om anvisning för hedersdoktorer samt beslut om att utse ledamöter till nomineringskommitté för hedersdoktorer

(V-2019-1086)

Dekanus föredrar ärendet. FR ska se över anvisningen årligen. Anvisningen har reviderats såtillvida att det årsbundna i anvisningen har tagits bort så att styrdokumentet är tidsoberende. Dekanus har tillfrågat personer som ledamöter i nomineringskommittén för hedersdoktorer och de är: Sophia Hober (ordförande), Elena Dubrova, Mats Engwall, Katja Tollmar Grillner, Kurt Johansson, Anders Wörman.

Fakultetsrådet diskuterar frågan.

Beslut: FR beslutar att anta anvisningen för hedersdoktorer i det skick så som bilagan inför mötet visar, samt rådet beslutar att utse föreslagna och tillfrågade personer till nomineringskommitté för hedersdoktorer.

§ 6 Beslut om att utse ledamöter till docentkommittéer per skola

(V-2019-1122)

Dekanus föredrar ärendet. Fakultetsrådet utser och beslutar om docentkommittéer för varje skola. Detta går till en enligt nedan beskriven rutin:

Från ”anvisning om antagning som docent”: Skolchefen lämnar förslag på lärarrepresentanter (varav en föreslås som ordförande). Lärarrepresentanterna ska ha handledarerfarenhet och docentkompetens. Kvinnor och män ska vara jämställt representerade i kommittén, detta gäller dock inte om det finns synnerliga skäl.

Fakultetsrådet utser lärarrepresentanter för en viss mandatperiod. Studentrepresentanter utses i enlighet med 7 § studentkårsförordning (2009:769).

Varje lärarrepresentant ska genomgå sådan utbildning som fakultetsrådet beslutar om. Studentrepresentanter erbjuds samma utbildning.

Fakultetsrådet diskuterar frågan.

Beslut: FR anser inte att det är lämpligt att en person både är ledamot i anställningsnämnden och docentkommittén, detta påverkar ABE:s förslag. FR fattar beslut om ABE-skolans kommitté frånsett den person som detta berör. ABE-skolan får återkomma om den vill utöka kommittén med ytterligare en person. Övriga skolors förslag till kommittéer fattas beslut om i enlighet med förslagen. Förslagen finns i akten i diariet, se diarienummer ovan.

§ 7 Beslut om kollegialt inflytande på KTH

Dekanus föredrar ärendet. Fakultetsrådet har enligt KTH:s arbetsordning ett övergripande ansvar för det kollegiala inflytandet och rådet ska utforma lämplig struktur eller organ för att säkerställa detta. Fakultetsrådet ska också skapa goda förutsättningar för kollegialt utbyte tvärs över ämnesgränserna rörande såväl pedagogisk och vetenskaplig utveckling som kring grundläggande akademiska värderingar. Dessa två övergripande mål för kollegialt inflytande på KTH avser Fakultetsrådet möta i och med detta beslut.

Förslag för kollegial förankring har diskuterats på och utarbetats via tre möten i fakultetsrådet, se protokoll nr 6/19, 7/19 och 8/19 (Diarienummer 2019-0213).

Dekanus lyfter att jämställdhetsaspekten i skolkollegierna måste tas om hand och ett förslag är att skolkollegierna ska bestå av 50/50 procentig representation. FR avser att det ska vara en balans mellan kön och avdelningar inom respektive skola för att det ska bli representativt. Könbalans är dock överordnad avdelningstillhörighet.

Fakultetsrådet diskuterar frågan.

Beslut: Fakultetsrådet beslutar att inrätta skolkollegier och KTH kollegialt forum enligt bifogat dokument ”PM om förslag på kollegialt inflytande på KTH”.

I sammanfattning innebär detta för skolkollegierna:

- Skolkollegiet ska ha valda ledamöter. Mandatperioden för valda ledamöter är två år. Första mandatperioden är dock till och med 2022.
- Alla med läraranställning (vilka läraranställningar som finns framgår av anställningsordning vid KTH) samt den som är anställd som forskare (även här enligt

anställningsordning vid KTH), i båda fallen med en anställning omfattande minst 50 procent, är valbara till skolkollegiet. Denna grupp kallas här kollegerna.

- Före valet ska varje kollega få en förfrågan om han eller hon är villig att kandidera till kollegiet.
- Uppdraget som vald ledamot i skolkollegiet är inte förenligt med uppdrag som skolchef, vice skolchef eller prefekt.
- Antal valda ledamöter per institution ska vara två på ABE, CBH och ITM respektive fyra på EECS och SCI.
- Jämställd representation är särskilt viktigt bland de valda ledamöterna. Därför ska det bland de valda ledamöterna vara lika många män som kvinnor från varje institution, utom i de fall där det underrepresenterade könet saknas bland de valbara eller ej får röster.
- Skolkollegiet leds av en ordförande och en vice ordförande som båda ska vara tillsvidareanställda med anställning som professor eller som lektor. Dessa utses bland de valda ledamöterna av dekanus och prodekanus i samråd med de valda ledamöterna. Vice ordförande kan ersätta ordförande. Ordförande och vice ordförande bör utses med jämställd representation.
- Skolkollegierna träffas minst två gånger per termin. Ordförande kallar alla valda ledamöter till möte. Mötena är dessutom öppna för alla kolleger som vill bidra och delta i diskussionerna.
- Dagordning och minnesanteckningar ska gå ut till alla skolans kolleger och mötestider ska anslås på skolans webbplats.
- Skolkollegiernas språk ska vara svenska, men det går bra att göra inlägg på engelska.
- Ordförande för skolkollegiet utgör en kollegial länk mellan lärarna och forskarna på skolan, fakultetsrådet och KTH:s ledning. Dekanus och prodekanus ska kalla alla ordföranden till regelbundna möten.
- Skolans doktorandråd ska få kallelse till skolkollegiet och en representant därifrån har rätt att vara adjungerad vid kollegiet.

I sammanfattning innebär detta för KTH kollegialt forum:

- KTH kollegialt forum ska hållas minst två gånger per termin.
- Forumen är öppna för hela KTH:s kollegium och där ska de ges möjlighet att diskutera angelägna frågor för forskning, undervisning och samverkan både nationellt och internationellt.
- Dekanus och prodekanus är ansvariga för att planera och för att genomföra dessa möten.

- De valda ledamöterna till skolkollegierna har ett särskilt ansvar att även engagera sig i KTH kollegialt forum.
- Språket för KTH kollegialt forum ska vara svenska, men det går bra att göra inlägg på engelska.
- Skolornas doktorandråd och doktorandsektionen vid THS ska få kallelse till KTH kollegialt forum och en representant från vart och ett av dessa organ har rätt att vara adjungerad vid mötet.

§ 8 Upphävande av Fakultetsrådets arbetsordning samt beslut om principer

Ärendet

Dekanus föredrar ärendet. Fakultetsrådets arbetsordning är inaktuell efter en revidering av arbetsordning vid KTH samt efter det nya uppdraget till fakultetsrådet. Arbetsordningen föreslås därför upphävas. Det finns ett antal principer och arbetssätt som rådet vill ska fortsätta vara vägledande för rådets arbete och arbetssätt.

Principer för fakultetsrådets arbetsformer

Förslag till beslut: Fakultetsrådet beslutar att anta följande principer nedan som vägledning för dess arbete.

1. Arbetet ska kännetecknas av effektivitet, öppenhet och oväld.
2. Beredningen av ärenden ska bedrivas så att olika intressenter inom högskolan har tillräcklig information och tid att lämna synpunkter till stöd för beslut som ska fattas.
3. Ledamöter som valts att ingå i fakultetsrådets arbete ska kunna utöva detta mandat genom att aktivt delta i beredning och beslutsfattande.
4. Frågor som tas upp för beslut ska som regel beredas i till fakultetsrådet knutna beredningsgrupper.
5. Delegation av beslut ska ske i enlighet med särskilt utformad ordning och beslut ska fattas så nära berörd verksamhet som möjligt.

Principiellt viktiga ärenden ska alltid behandlas och beslutas i fakultetsrådet. Det ankommer på fakultetens dekanus och prodekanus att bedöma vilka frågor som är principiellt viktiga när det gäller utbildningsärenden och när det gäller forskningsärenden.

Fakultetsrådet diskuterar frågan.

Beslut: FR beslutar att upphäva FR arbetsordning och rådet beslutar och antar de föreslagna principerna ovan för sitt arbete.

§ 9 Information om ledamöter till befordringsnämnd

(V-2019-1124)

Dekanus föredrar ärendet. Fakultetsrådet bereder frågan och anställningsnämnden beslutar.

Fakultetsrådet diskuterar frågan. Det är viktigt att nämnden speglar alla forskningsområden som finns på KTH, ex. samhällsvetenskaplig forskning.

Beslut: FR tillstyrker att de tolv representanterna som föreslagits kan utses till befordringsnämnden. Förslagen finns i akten i diariet, se diarienummer ovan.

§ 10 Etiska frågor på KTH

Prodekanus föredrar ärendet. Fakultetsrådet ska under hösten utforma en struktur eller ett organ för hantering av etikfrågor på KTH. Vid mötet diskuteras former för detta, särskilt organisation inklusive placering på KTH, arbetsuppgifter och sammansättning. Detta har diskuterats på FR-möten under hösten 2019 (Dnr. V-2019-0213). Fakultetsrådet har att inrätta en struktur eller ett organ för rådgivning i etiska frågor till Rektor. Ett preliminärt utkast på ett styrdokument, en anvisning, som definierar ett organ för etiska frågor är bifogat.

Fakultetsrådet diskuterar bl.a. frågan om FR skulle kunna hantera etiska frågor på KTH, jmf med att inrätta ett eget särskilt etiskt råd på KTH. För- och nackdelar med detta diskuteras. Rådet diskuterar även potentiella etikärendens gång inom KTH, hur och av vem ärenden ska beredas och vilka som arbeta med frågorna. FR ska även undersöka det tidigare etiska rådets historia för att lära av fördelar och nackdelar med ett eget råd.

Beslut: Ärendet bordläggs till nästa möte. Styrkor och svagheter med de två alternativen för organisering av etiska frågor (inom FR med en arbetsgrupp eller ett eget etiskt råd) ska utredas vidare innan FR fattar beslut.

§ 11 Vision för FR: Vad vill vi åstadkomma under mandatperioden?

Dekanus föredrar ärendet. Fakultetsrådet diskuterar punkten utifrån frågor om akademiskt medborgarskap, kvalitetskultur samt kollegialt inflytande.

Beslut: FR beslutar att ta upp den här frågan på nästkommande möte, den 5 februari 2020, där ledamöterna arbetar i workshop för att ta fram en vision samt mål, medel och uppföljningsbara aktiviteter för FR kommande års arbete. Mötespunkten ska ledas av en FR-extern moderator.

§ 12 Övriga frågor

Dekanus ger lägesrapport från nomineringskommittén för lärarrepresentanter till universitetsstyrelsen. Dekanus avser att de tre representanter som väljs till styrelsen ska kallas på de möten som dekanus och prodekanus ska ha med ordförandena för de kommande skolkollegierna, detta för att säkerställa koppling mellan styrelse, fakultetsrådet och skolornas kollegiala organisation.

Dekanus avtackar både Arvid Nilsson och Tage Mohammadat för deras tid som ledamöter i fakultetsrådet.

§ 13 Mötet avslutas

Ordförande förklarar mötet avslutat.

Vid protokollet

Inger Wikström Öbrand,
Protokollförare

Justeras

Anders Forsgren
Ordförande

Gunnar Karlsson
Justerare

Justeringsdatum:

Justeringsdatum:

Bilaga 1

PM om förslag på kollegialt inflytande på KTH

Universitet och högskolor utmärker sig på många sätt från andra myndigheter och institutioner och ett av dem är förekomsten av kollegialt inflytande. Under lång tid har detta inflytande betraktats som en garant för kvalitet i de kunskapsorganisationer som universitet och högskolor utgör, även om detta inflytande kringkurits efter autonomireformen och även genomgått förändringar decennierna före det.¹

På KTH har det kollegiala inflytandet också förändrats över tid. Samtidigt som det förmodligen betraktas som självklart finns inte längre några institutionsstyrelser, skolorna har ledningsgrupper och fakultetsnämnden är ersatt av ett fakultetsråd. I KTH:s utvecklingsplan existerar inte begreppet, och i verksamhetsplanen nämns det bara i relation till granskning två gånger. I Vision 2027, däremot står att vi värnar ett ”aktivt kollegialt inflytande” och att KTH ska kännetecknas av ”ett väl utvecklat kollegialt ledarskap”.

I KTH:s arbetsordning är det endast i relation till fakultetsrådets uppgifter som kollegialitet nämns. Fakultetsrådet ”har övergripande ansvar för den kollegiala förankringen och ska utforma lämplig struktur eller organ för att säkerställa detta”. Fakultetsrådet ska också ”skapa goda förutsättningar för kollegialt utbyte tvärs över ämnesgränserna rörande såväl pedagogisk och vetenskaplig utveckling som grundläggande akademiska värderingar”.

Det finns alltså två övergripande mål för kollegialt inflytande på KTH som Fakultetsrådet ska arbeta med, dels förankring, dels utbyte över ämnesgränserna. Följande förslag är tänkt att möta båda dessa ambitioner.

Skolkollegier

Det inrättas kollegier på varje skola. Idag finns bara kollegium på en skola, nämligen EECS. Denna kan emellertid tjäna som förebild även om det är önskvärt att också viss anpassning sker till de olika förutsättningar skolorna har. Alla med läraranställning (vilka läraranställningar som finns framgår av anställningsordning vid KTH) samt de som är tillsvidareanställda som forskare (även här enligt anställningsordning vid KTH), i båda fallen med en anställning om minst 50 procent, är valbara till skolkollegiet. Denna grupp kallas i detta dokument kollegerna.

Ett skolkollegium ska ha valda ledamöter. Det är viktigt att de valda ledamöterna i skolkollegiet inte är för få och inte heller för många. Är de för många kan paradoxalt nog känslan av ansvar

¹ Henrik Björck, Om kollegialitet (Stockholm: SULF, 2013). <https://sulf.se/app/uploads/2016/02/sulfs-skriftserie-om-kollegialitet.pdf>

avta. Är de för få kan det brista i kritisk massa. Deras uppdrag är att lyfta, diskutera och utveckla frågor som är relevanta för dem som kolleger på KTH. Ledamöterna väljs genom val bland kollegerna på institutionen. Första valet ska genomföras i början av 2020, genom val per institution. Före valet ska varje kollega få en förfrågan om han eller hon är villig att kandidera som vald ledamot. Antal valda ledamöter per institution ska vara två på ABE, CBH och ITM respektive fyra på EECS och SCI. Jämställd representation är särskilt viktigt bland de valda ledamöterna. Därför ska det bland de valda ledamöterna vara lika många män som kvinnor från varje institution, utom i de fall där det är bara män eller bara kvinnor som fått röster. Mandatperioden för valda ledamöter är två år. Dock är mandatperioden för första perioden till och med 2022.

Skolkollegiet leds av en ordförande och en vice ordförande som båda ska vara tillsvidareanställda med anställning som professor eller lektor. Vice ordförande kan ersätta ordförande. Dessa utses bland de valda ledamöterna av dekanus och prodekanus i samråd med de valda ledamöterna. Ordförande och vice ordförande bör också utses med jämställd representation. Det är möjligt att vara vald till både skolans strategiska råd och till skolkollegiet, men det är viktigt att inse att de båda forumen har olika uppgift. Uppdraget som vald ledamot i skolkollegiet är inte förenligt med uppdrag som skolchef, vice skolchef eller prefekt.

Detta är ett forum som är skilt från den beslutande linjen. Det är önskvärt att skolornas ledningsgrupper, skolchef och prefekter använder skolkollegierna för att åstadkomma kollegialt inflytande. Det bör emellertid betonas att kollegierna inte arbetar på uppdrag av vare sig skolchefen eller prefekten utan är en fri akademisk och intellektuell samling.

Skolkollegierna träffas minst två gånger per termin. Ordförande kallar alla valda ledamöter. Mötena är öppna för alla skolans kolleger, oberoende av uppdrag i linjeorganisationen, som vill bidra och delta i diskussionerna. Denna modell erbjuder både en kontinuitet med särskilt ansvariga och valda ledamöter samtidigt som den borgar för transparens och deltagande. Dagordning och minnesanteckningar ska följaktligen gå ut till alla skolans kolleger och mötestider ska anslås på skolans webbplats.

Skolkollegiernas språk ska vara svenska, men det går bra att göra inlägg på engelska. Ordförande för skolkollegiet utgör en kollegial länk mellan lärarna och forskarna på skolan, fakultetsrådet och KTH:s ledning. Dekanus och prodekanus kallar alla ordföranden till regelbundna möten. I dessa möten kan ordförandena förmedla frågor av vikt för kollegierna och dekanus och prodekanus kan ställa generella och specifika frågor till kollegierna.

Det kan finnas frågor som också skulle vara betjänta av en bredare diskussion. Det pågår ständigt ting i universitetssektorn som är av betydelse för verksamheten. Det kommer utredningar, forskningspropositioner, nya forskningsresultat och böcker som på ett eller annat sätt berör det dagliga arbetet. I skolkollegiernas möte med dekanus och prodekanus kan sådana frågor fångas

upp, men de kan också komma ur fakultetsrådet eget arbete och från rådets ledamöter. Skolkollegierna och fakultetsrådet kan bjuda in verksamhetsstödet för att presentera en aktuell fråga.

Skolans doktorandråd ska få kallelse till skolkollegiet och en representant därifrån har rätt att vara adjungerad vid kollegiet.

KTH kollegialt forum

Fristående från skolkollegierna men med en agenda som kan påverkas av dessa kallas minst två gånger per termin hela kollegiet till möte, KTH kollegialt forum, för att diskutera angelägna frågor för forskning, undervisning och samverkan både nationellt och internationellt. Dessa är öppna för alla kolleger och inleds av en inbjuden gäst som har något substantiellt att bidra med och som också är fokus för diskussionen. Dekanus och prodekanus är ansvariga för att planera och genomföra dessa möten. De valda ledamöterna till skolkollegierna har ett särskilt ansvar att engagera sig även i KTH kollegialt forum.

Språket för KTH kollegialt forum ska vara svenska, men det går bra att göra inlägg på engelska.

Mötena i KTH kollegialt forum är tänkta att utgöra en plattform där lärare och forskare kan mötas över ämnesgränserna för att samtala om ämnen som engagerar dem, men som samtidigt inte nödvändigtvis ser lika ut i olika discipliner. KTH är ett enfakultetsuniversitet, men rymmer de facto väldigt många discipliner och är mycket heterogent. Det är en styrka som skulle kunna utvecklas ytterligare om den ömsesidiga kunskapen ökade.

Skolornas doktorandråd och doktorandsektionen vid THS ska få kallelse till KTH kollegialt forum och en representant från vart och ett av dessa organ har rätt att vara adjungerad vid mötet.